

Kurban İbadeti Ve Kurban Olmak

– MFK · 20 Eylül 2015

Allah'a yakınlaşmak anlamına gelen "Kurban" ibadeti; kurban olarak kesilmesi uygun olan hayvanın, ibadet niyetiyle usulünce kesilmesidir.

Kurban kesen, Allah'a yaklaşmış ve O'nun hoşnutluğunu kazanmış olur.

Kurban, aynı zamanda bir sosyal yardımlaşma ve dayanışma örneğidir. Kesilen kurbanlardan maddi olarak daha çok yoksullar yararlanır.

İnsanlık tarihi boyunca hemen bütün dinlerde kurban uygulaması mevcut olmakla birlikte şekil ve amaç yönüyle aralarında farklılıklar bulunur. Kur'an'da Hz. Âdem'in iki oğlunun Allah'a kurban takdim ettiklerinden söz edilir (Bak! Mâide Suresi, 27); bir başka ayette de ilâhî dinlerin hepsinde kurban hükmünün konulduğuna değinilir (Hacc Suresi, 34).

İslâm'da kurbanın dinî hükmüyle ilgili olarak Kur'an'da, Hz. Peygamber'in sünnetinde önemli açıklamalar yer almış, bu çerçevede oluşan fıkıh kültüründe de konu hakkında ayrıntılı bilgi ve hükümler sözkonusudur.

Mesela, "Onların etleri ve kanları asla Allah'a ulaşmaz. Allah'a ulaşacak olan ancak, sizin takvanız (O'nun için yaptığınız, gösterişten uzak amel ve ibadet) dir." (Hacc Suresi, 37)

Bu ayette zikredilen hayvan kesiminin ibadet amaçlı birer uygulama olduğu açıktır. Bu amaçla kesilen hayvanların, et ve kanlarının Allah'a ulaşamayacağı, asıl olanın ihlâs ve takva olduğunun vurgulanması kurban kesmenin ibadet olduğunun açık göstergesidir.

Lâkin günümüzde bazı kimseler, gerek ülkemizdeki ve gerekse İslam âlemindeki karışıklığı sebep göstererek veya hümanistlik damarları kabararak veyahut da merhamete gelerek(!):

- Şimdi bu kadar hayvanı kesmenin ne gereği vardır(?)..
- Böyle ibadet mi olur(?)..
- Madem kurban demek Allah'a yaklaşmak demektir, o halde Allah'a başka türlü de yaklaşılabilir; hayvanları boğazlamanın bir manası yok ki, zira bu bir zulüm ve katliamdır(!)..
- Hacc Suresinin 37. Ayetinde kesilen hayvanların ne kanı ve ne de etinin Allah'a ulaşmayacağı açıkça söylendiğine göre böyle bir ibadetin olmadığı anlaşılmaktadır(!)
- Kurban bir ibadetten çıkmış tamamen gelenek ve gösteriş haline dönüşmüştür, dolayısıyla ibadet olarak bir anlamı kalmadığından kesmeye gerek yoktur...

- Hayvanlara acımadan kesip, ortalığı kan gölüne çevirmek bir vahşettir(!)..
- İlla kurban bir ibadettir diyorsanız, kesmeden bedelini bir fakire ödemeniz de mümkündür; hem hayvanı boğazlanmaktan kurtarmış olursunuz(!)..
- Çok ciddi görüntü kirliliği ve ilginç olaylar, kazalar ve komik durumlar meydana gelmektedir. Kendisini rezil, hayvanı da perişan etmenin haklı bir sebebi olamaz(!) Vb...

Akli ve hamasi yorumlarla kurban ibadetinin gereksizliğini ve modern dünyada böyle bir şeyin hoş olmayacağını iddia eden ilahiyatçıların ve akli evvellerin fazlasıyla türediğine şahit oluyoruz.

Her şeyi akıyla çözeceğini zannedenler, işin iman boyutunun akıyla çözülmesinin imkânsız olduğunu bilmiyorlar galiba. Ona bakarsanız hiçbir ibadetin mantıklı bir izahı yoktur, olamaz da!..

Mesela yatıp kalkmanın namaz, aç kalmanın oruç, karşılıksız birilerine yardımın zekât, Arafat'ta beklemenin adı vakfe, Safa-Merve arasında 7 kez gidip gelmek sa'y, Kâbe'nin etrafında 7 şavt yapmanın adı tavaf, her şavtın başında Hacer'l-Esvedî selamlamanın adı isti'lâm oluyor. İyi de hangi akıyla, hangi mantık ve gerekçeyle!..

Eğer bu ibadetleri mantığa vuracak olursak; namaz yerine spor, oruç yerine perhiz, hacc ve umre yerine tatil beldelerine gitmek, kurban yerine hayvanlara saygıdan dolayı et ürünlerini tüketmeyip tamamen ot cinsi ile – sanki onların canı yokmuş gibi- (bitkilerle) beslenmek gerekirdi.

Oysaki yukarıda da belirttiğimiz gibi biz insanlar için yaratılan ve kurban edilmesi Yüce yaratıcının bir emri olan "Kurban İbadeti"ni ortadan kaldırmamızın çabası içerisinde olan zevatı anlayabilmek mümkün değildir.

Meselenin bir iman meselesi olduğunu bilen müminler, rabbimizin buyurduğu gibi söylerler:

"Benim namazım, ibadetim, hayatım ve ölümüm hep âlemlerin Rabbi olan Allah içindir."(Enâm Suresi, 162)

İlgili birkaç hadis-i şerifi de zikretmekte fayda vardır:

Hz. Âişe (r.a.)'dan rivayet edildiğine göre, Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Âdemoğlu kurban kesme gününde Allah katında kan akıtmaktan daha sevimli bir amel işlememiştir. O kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla gelecektir. Kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında hemen kabul olunur. Bu sebeple kestiğiniz kurbanlardan dolayı sıkıntı değil gönlünüz hoş olsun." (İbn Mâce, Edahî: 3)

"Varlıklı (mâli durumu kurban kesmeye müsait) olup da kurban bayramında kurban kesmeyen kimse,

bizim musallamıza (namaz kıldığımız yere) yaklaşmasın!" (İbn Mace, Trc ve Şerhi, H. Hatipođlu, C. 8, S. 453. Hadis Numarası, 3123)

Başka bir açıdan konuya bakacak olursak, Kurban, sözlük anlamı itibarıyla Allah'a yakınlaşmak demektir. Ancak problem Allah'ın kullarına yakınlığında değil de, kulların Allah'a yakınlığındadır. Şöyle ki, ayette de buyrulduğu gibi:

"And olsun ki, insanı yarattık ve nefsinin ona ne gibi vesveseler verdiğini biliriz. Ve biz, ona şah damarından daha yakınızdır." (Kâf Suresi, 16) Allah kullarına şah damarından daha yakın iken, kulların Allah'tan uzaklaşmak için yoğun bir çaba içerisinde olduğunu görüyoruz.

Zira her meseleye pozitivist bir yaklaşımla bakanlar, birçok ibadeti gereksiz görerek yaşadıkları gibi inanmaya başlamışlardır.

Sonra; dünyaya, menfaate, cehalete, inada, hamasete, taklide, makama, rütbeye, ihaleye, trafiğe ve teröre kurban olanların haddi hesabı yokken ve bunlar sıradanmış gibi davranılırken, kelime anlamıyla gerçekten ihlâslı bir şekilde Allah'a yaklaşmanın bir vesilesi ibadet olan kurbanı, lüzumsuz bulanları Yüce Allah'a havale ediyoruz. Çünkü kimsenin Müslümanların ibadetleriyle oynamaya, dalga geçmeye ve onların akıllarını karıştırmaya hakkı yoktur; yeter ki, kurallarına uygun bir şekilde bu ibadet icra edilsin.

Kurbanlarımızın bizleri Yüce Allah'a yaklaştırması temennisiyle, şimdiden kazasız, belasız hayırlı bayramlar diliyorum!.. MFK